

EESTI HARIDUSE KVALITEEDIAGENTUUR

Kutseõppe kvaliteedi hindamine
Kuressaare Ametikooli
audiovisuaalsete tehnikate ja
meedia tootmise ning käsitöö
õppekavarühmade
hindamisaruanne

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti
tuleviku heaks

„Kutsehariduse kvaliteedi hindamine ja kindlustamine“

2023

Sisukord

1. Sissejuhatus	3
2. Üldosa	5
3. Audiovisuaalsete tehnikate ja meedia tootmise ning käsitöö õppekavarühmade analüüs hindamisvaldkondade lõikes	9
3.1 Õppekavad ja õppekavaarendus	9
3.2 Õppimine ja õpetamine	12
3.3 Õpetajad	20
3. Hindamiskomisjoni peamised järeldused audiovisuaalsete tehnikate ja meedia tootmise ning käsitöö õppekavarühmade osas	23

1. Sissejuhatus

Kutseõppe kvaliteedi hindamise eesmärk on toetada õppimiskeskse koolikultuuri arengut ning suurendada kutsehariduse usaldusväarsust.

Kutseõppe kvaliteedi hindamine võimaldab:

- koolil saada tagasisidet õppeprotsessi kvaliteedi kohta ja soovitusi selle arendamiseks ning kasutada sõltumatu välishindamise tulemusi kooli strateegilises juhtimises;
- informeerida huvigruppe (õppijad, töömaailm, riik, ühiskond laiemalt) kutseõppe vastavusest siseriiklike nõuete, arengukavaliste eesmärkide, töömaailma vajaduste ja õppijate ootustega.

Hindamiskomisjoni eesmärk on analüüsida õppe kvaliteeti õppekavarühmas ning anda analüüsi põhjal soovitused õppe kvaliteedi parendamiseks. Hindamiskomisjoni analüüsi aluseks on õppekavarühma eneseanalüüs, õppe tulemuslikkuse näitajad õppekavarühma õppekavadel ning hindamiskülastusel ja -vestlustel kogutud info. Õppe kvaliteeti analüüsitakse hindamisvaldkondade kriteeriumide lõikes.

Hindamisvaldkonnad on:

- õppekavad ja õppekavaarendus,
- õppimine ja õpetamine,
- õpetajad.

Hindamiskomisjon esitab hindamisaruandes hindamisvaldkondade kaupa kokkuvõtliku analüüsi õppekavarühma õppekavade kohta. Komisjon toob iga hindamisvaldkonna analüüsi tulemusena välja **järeldused**: tugevused, parendusvaldkonnad koos soovitustega õppe kvaliteedi parendamiseks ning arenguvõimalused:

- **Tugevustena** on välja toodud head tavad, uuenduslikud lahendused jne, mis on andnud soovitud tulemusi ja seeläbi õppele lisaväärtust. Tugevused on enamasti kui nõuetele vastavus.
- **Parendusvaldkonnad** ja soovitusel viitavad mittevastavustele või vajakajäämistele hindamiskriteeriumi nõuete täitmisel. Parendusvaldkonnad mõjutavad hindamisotsuse kujunemist.
- **Arenguvõimalused** on komisjoni soovitusel arendustegevusteks, mis ei sisalda mittevastavust nõuete täitmisel ning mille arvestamine või mitteamarvestamine on kooli otsustada. Soovitusel arendusteks ei mõjuta lõppotsuse kujunemist.

Eesti Hariduse Kvaliteediagentuuri (HAKA) kutsehariduse hindamisnõukogu kaalub hindamiskomisjoni poolt välja toodud tugevusi, parendusvaldkondi ja soovitusi ning otsustab viia järgmine õppekavarühma kvaliteedi hindamine läbi:

- kuue (6) aasta pärast, kui õppekavarühmas toimuv õppetöö vastab kvaliteedi hindamise kriteeriumidele ja õigusaktidele;
- kolme (3) aasta pärast, kui hindamisnõukogu hinnangul esineb õppekavarühmas õppetöö mittevastavusi õigusaktidele ja /või kvaliteedi hindamise kriteeriumidele.

Kui hindamisnõukogu kaalub kahe hindamisotsuse vahel ning leiab, et teatud tingimuse täitmisel kooli poolt oleks võimalik võtta vastu positiivsem otsus, võib ta sellise otsuse vastu võtta kõrvalttingimusega haldusmenetluse seaduse § 53 mõttes.

HAKA moodustas hindamiskomisjoni, kuhu kuuluvad õppekavarühmale vastava valdkonna tööandjate esindajad ning kutseõppe eksperdid. HAKA kooskõlastas hindamiskomisjoni koosseisu kooliga. HAKA juhataja korraldusega kinnitati hindamiskomisjoni koosseis:

Virge Prank-Vijard	komisjoni esimees, kutseõppe ekspert; Eesti Lennuakadeemia täiendusõppe projektijuht
Kersti Pärn	komisjoni liige-sekretär, kutseõppe ekspert; FIE, juhtimiskvaliteedi konsultant, õppejõud
Ave Matsin	komisjoni liige, tööandjate esindaja, valdkondlik ekspert; Eesti Rahvakunsti ja Käsitöö Liidu juhatuse liige, TÜ Viljandi Kultuuriakadeemia rahvusliku tekstiili lektor, pärandtehnoloogia õppekava programmijuht
Tiia Vihand	komisjoni liige, tööandjate esindaja; Eesti Disainikeskus MTÜ juhatuse liige, Tallinna Tehnikaülikooli ja Eesti Kunstiakadeemia rahvusvahelise ühisõppekava „Disain ja tootearendus“ väljatöötaja

Hindamisprotsessi kirjeldus

Hindamiskomisjoni liikmed läbisid HAKA korraldatud kutseõppe kvaliteedi hindamise koolituse. Komisjoni liikmed töötasid iseseisvalt läbi kooli eneseanalüüsi aruande ja arutasid esilekerkinud küsimusi oma töökoosolekul. Hindamiskülastust ettevalmistava koosoleku käigus koostas komisjon esialgse külastuskava, mis kooskõlastati kooli ja HAKAga. Komisjoni liikmed leppisid kooli eneseanalüüsi aruande põhjal kokku täpsustamist vajavad teemad ning koostasid sellekohased küsimused iga vestluse jaoks. Komisjonis lepiti kokku tööjaotus ja ülesanded hindamiskülastuse ajaks.

Hindamiskülastus toimus perioodil 14.-15.11.2022 Kuressaare Ametikoolis, kus toimusid vestlused peamiste huvigruppide esindajatega: õpetajad, juhtõpetaja ja rühmajuhataja, õpilased, tööandjate esindajad, vilistlased. Vestlused toimusid varasemalt kokkulepitud külastuskava alusel. Komisjon tutvus hinnatavate õppekavarühmade (edaspidi ÕKR) õppe- ja praktilise töö ruumidega 14.11 aadressil Kohtu tn 22 ja 15.11 aadressil Pikk 61. Komisjon viis läbi kõik ajakavas kokku lepitud vestlused ja tutvus ÕKR poolt esitatud lisadokumentidega. Vestlused kulgesid lodusalt, sest olid kooli ja hindamiskomisjoni poolt hästi ette valmistatud. Vestlustel osalejad tundsid oma vastutusvaldkonda ja olid kohtumiseks valmistunud.

Komisjoni liikmete ühised seisukohad väljenduvad käesolevas hindamisaruandes. HAKA esitas esmase aruande koolile 20.12.2022. Aruande lõpliku variandi koostamisel võttis komisjon arvesse kooli kommentaare. Komisjon esitas lõpparuande HAKALE 6.01.2023.

2. Üldosa

Kooli lühitutvustus ja eripära

Kuressaare Ametikool (edaspidi KAK) on Haridus- ja Teadusministeeriumi haldusalas tegutsev riiklik kutseõppeasutus, mis tähistas 6.11.2022 saja aasta möödumist tegevuse alustamisest.

KAK on paindlikult ja süsteemselt haridus- ja töömaailma muutustele reageeriv õppiv organisatsioon, kus on võimalik õppida 18 erinevas õppekavarühmas teisest kuni viienda kvalifikatsioonitasemeni. Hetkel on KAKs kasutusel 48 erinevat õppekava. Kool on ka aktiivne täienduskoolituste pakkuja: koolitusi viiakse läbi Euroopa Sotsiaalfondi (ESF), Eesti Töötukassa ja koolitavate enda rahastusel. Koolis õpib 13.09.2022 seisuga 865 õppijat, töötajate arv on 113 (neist 68 pedagoogilist töötajat).

KAK on Saare maakonna ainus kutseõppeasutus ning kool nimetab oma **eripäraks** maakondlikku lähenemist - koolitusvaldkonnad ja õppekavad valitakse eelkõige arvestades maakonna ettevõtete vajadusi ning erialade mitmekesisust.

Mõlemas ÕKRis toimub tihe koostöö vilistlastega (nt suurräti raamatu koostamise projekt, erialaspetsialistidest õpetajad, näitused, koostööüritused jpm), mis rikastab õppeprotsessi ja loob eeldused koostöövõrgustike toimimiseks.

Kool kasutab sise- ja väliskommunikatsiooniks edukalt IT-lahendusi: nt toimub kogu koolisene suhtlus Office 365 pilveteenuses, mis võimaldab õppijatel ja töötajatel vahetult ning kiirelt infot vahetada ja säilitada.

KAK missioon: Toetada õppijat tema arengus.

KAK moto: Sinu sõber elukestvas õppes.

KAK visioon: Kuressaare Ametikool on uuendusmeelne hariduskeskus, kus õpetajad ning õpilased tahavad õppida ja õpetada.

KAK põhiväärtused:

- **Koostöö** – ühise eesmärgi nimel koos tegutsedes jõuame hea tulemuseni.
- **Uuendusmeelsus** – oleme avatud uutele ideedele ja loovusele ning õpime oma ja teiste kogemustest.
- **Hoolivus** – märkame ja toetame üksteist ning säästame keskkonda.
- **Paindlikkus** – kohaneme kiirelt muutuvate oludega.

Kooli tegutsemise aluseks on põhimäärus ja perioodi 2022–2025 hõlmav [arengukava](#). Arengukava elluviimiseks on püstitatud eesmärgid kolme tulemusvaldkonna (eneseteostust võimaldav kutseõpe, kaasaegne ja inspireeriv õpikeskkond, õpetaja toetamine õpiprotsessis) lõikes, on määratletud mõõdikud koos sihtväärtustega ning HTM soovitusel koostatakse tegevusplaan igaks õppeaastaks.

Arengukava tegevuste vahehindamine toimub kaks korda aastas (juunis ja veebruaris) ning viiakse läbi mitmes etapis: õppesuundades, kooli nõukogus ja töötajate üldkoosolekul.

Audiovisuaalsed tehnikad ja meedia tootmine (edaspidi **AV**) ning käsitöö (edaspidi **KT**) õppekavarühmade õppekavad kuuluvad kooli vaates disaini õppesuunda, need on esitatud õppeinfo süsteemis [Tahvel](#) ning nende arendamise eest vastutab disaini õppesuuna juhtõpetaja (edaspidi juhtõpetaja).

Käsitöö ÕKRi kuuluvad järgmised õppekavad:

1. keraamikaesemete valmistaja, tase 3
2. keraamik, tase 4

3. tekstiilkäsitöö, tase 4
4. nahkkäsitöö valmistaja, tase 4
5. nahkkäsitöö valmistaja, tase 5

Audiovisuaalsete tehnikate ja meedia tootmise ÕKRI kuuluvad järgmised õppekavad:

1. Kujundaja: kutsekeskharidusõpe põhihariduse baasil, tase 4

Spetsialiseerumised:

- Stilist
- Liikuva graafika kujundaja
- Kujundusgraafik

2. Kujundaja: kutseõpe põhihariduse baasil, tase 4

Spetsialiseerumised:

- Stilist
- Liikuva graafika kujundaja
- Interaktiivse graafika kujundaja (sh üks kursus on töökohapõhine e-õpe)
- Kujundusgraafik

Tabel 1. Ülevaade AV ja KT ÕKR õppekavadest (allikas AV ja KT ÕKRide eneseanalüüs)

Märkus: Tabelis on esitatud õppekavad koos spetsialiseerumisega, sest ÕKRide hinnangul on oluline, et kui õppija siseneb Tahvlisse, siis leiab ta sealt kohe oma spetsialiseerumisega seotud õppekava ning see loogika toetab õppijat õppeinfosüsteemi Tahvel kasutamisel.

Nimetus	EKR tase	Kood EHISes	Kinnitamise aasta	Viimane muudatus	Õppevorm	Rakendus-kava link
Audiovisuaalsed tehnikad ja meedia tootmine						
Kujundaja (kujundusgraafik)	4	152677	2016	2022	Stats.-koolip.	KGP
Kujundaja (kujundusgraafik)	4	152678	2016	2021	Stats.-koolip.	KKG
Kujundaja (interaktiivse graafika kujundaja)	4	152678	2016	2021	Stats.-koolip.	KIG
Kujundaja (interaktiivse graafika kujundaja)	4	152678	2016	2021	Stats.-töök.p.	KIG
Kujundaja (liikuva graafika kujundaja)	4	152677	2016	2022	Stats.-koolip.	KLG
Kujundaja (liikuva graafika kujundaja)	4	152678	2016	2021	Stats.-koolip.	KLG
Kujundaja (stilist)	4	152677	2016	2022	Stats.-koolip.	KSP
Kujundaja (stilist)	4	152678	2016	2021	Stats.-koolip.	KSK
Käsitöö						
Keraamik	4	152119	2016	2022	Stats.-koolip.	K
Nahkkäsitöö valmistaja	4	139159	2015	2022	Stats.-koolip.	N
Nahkkäsitöö valmistaja	5	221949	2021		Stats.-koolip.	N
Tekstiilkäsitöö	4	216004	2020		Stats.-koolip.	TE
Keraamikaesemete valmistaja	3	180677	2017	2021	Stats.-koolip.	KE

AV ÕKRI õppekavadel õpivad nii põhikoolijärgsed noored (kutsekeskharidus) kui täiskasvanud õppijad (kutseõpe), KT ÕKRI õppekavadel õpivad täiskasvanud õppijad.

Viimastel aastatel on KT ÕKRis õppijate arv olnud kergelt langustrendis, AV ÕKRI oma aga tõusnud iga aastaga. Eneseanalüüsi andmetel on 2020.a. alustanud õppijate lõpetamist mõjutanud Covid-19 esimene laine.

Õppima tullakse erinevatest vajadustest lähtuvalt: nt professionaalsete oskuste arendamine ja/või täiendamine, spetsiifiliste oskuste arendamine, ettevõtlusoskuste arendamine jms.

Tabel 2. Ülevaade AV ja KT ÕKRide õppijate arvust (allikas AV ja KT ÕKRide eneseanalüüs)

Õppekava nimetus	Alustamise Aasta	Alustas	Lõpetamise aasta	Õpib seisuga 01.09.2022	Lõpetas	Lõpetanute osakaal
Audiovisuaalsed tehnikad ja meedia tootmine						
Kujundaja (kujundusgraafik) 4. taseme kutseõppe esmaõpe	2017	17	2019		7	41,2%
Kujundaja (liikuva graafika kujundaja) 4. taseme kutseõppe esmaõpe	2017	21	2019		8	38,1%
Kujundaja (interaktiivse graafika kujundaja) 4. taseme kutseõppe esmaõpe	2017	19	2020		6	31,6%
Kujundaja (kujundusgraafik) 4. taseme kutseõppe esmaõpe (kutsekeskharidusõpe)	2017	23	2021		8	34,8%
Kujundaja (liikuva graafika kujundaja) 4. taseme kutseõppe esmaõpe (kutsekeskharidusõpe)	2018	11	2022		8	72,7%
Kujundaja (stilist) 4. taseme kutseõppe esmaõpe (kutsekeskharidusõpe)	2018	10	2022		6	60%
Kujundaja (kujundusgraafik) 4. taseme kutseõppe esmaõpe	2019	17	2021		5	29,4%
Kujundaja (stilist) 4. taseme kutseõppe esmaõpe	2019	19	2022		8	42,1%
Kujundaja (kujundusgraafik) 4. taseme kutseõppe esmaõpe (kutsekeskharidusõpe)	2019	11	2023	11		
Kujundaja (liikuva graafika kujundaja) 4. taseme kutseõppe esmaõpe	2020	17	2022	4		
Kujundaja (liikuva graafika kujundaja) 4. taseme kutseõppe esmaõpe (kutsekeskharidusõpe)	2020	13	2024	11		
Kujundaja (stilist) 4. taseme kutseõppe esmaõpe (kutsekeskharidusõpe)	2020	10	2024	10		
Kujundaja (kujundusgraafik) 4. taseme kutseõppe esmaõpe (kutsekeskharidusõpe)	2021	17	2025	17		
Kujundaja (kujundusgraafik) 4. taseme esmaõpe	2021	16	2023	14		
Kujundaja (interaktiivse graafika	2021	18	2024	15		

kujundaja) 4. taseme kutseõppe esmaõpe						
Kujundaja (interaktiivse graafika kujundaja) 4. taseme kutseõppe esmaõpe (töökohapõhine)	2022	8	2024	8		
Kujundaja (stilit) 4. taseme kutseõppe esmaõpe (kutsekeskharidusõpe)	2022	14	2026	14		
Kujundaja (liikuva graafika kujundaja) 4. taseme kutseõppe esmaõpe (kutsekeskharidusõpe)	2022	15	2026	15		
Kujundaja (kujundusgraafik) 4. taseme kutseõppe esmaõpe	2022	16	2025	16		
Kujundaja (stilit) 4. taseme kutseõppe esmaõpe	2022	13	2025	13		
Käsitöö						
Keraamikaesemete valmistaja 3. taseme esmaõpe	2017	18	2018		16	88,9%
Tekstiilkäsitöö 5. taseme kutseõppe jätkuõpe	2017	13	2018		13	100%
Nahkkäsitöö 4. taseme kutseõppe esmaõpe	2017	18	2019		9	50%
Tekstiilkäsitöö 4. taseme kutseõppe esmaõpe	2018	16	2020		9	56,3%
Nahkkäsitöö valmistaja 4. taseme kutseõppe esmaõpe	2019	18	2021		10	55,6%
Keraamik 4. taseme kutseõppe esmaõpe	2020	13	2022		6	46,1%
Tekstiilkäsitöö 4. taseme kutseõppe esmaõpe	2020	17	2022		12	70,6%
Nahkkäsitöö 5. taseme kutseõppe jätkuõpe	2021	16	2022		9	56,2%
Keraamikaesemete valmistaja 3. taseme esmaõpe	2021	16	2022		10	62,5%
Nahkkäsitöö 4. taseme kutseõppe esmaõpe	2022	17	2024	17		
Tekstiilkäsitöö 4. taseme kutseõppe esmaõpe	2022	14	2024	14		
Keraamik 4. taseme kutseõppe esmaõpe	2022	17	2024	17		

3. Audiovisuaalsete tehnikate ja meedia tootmise ning käsitöö õppekavarühmade analüüs hindamisvaldkondade lõikes

3.1 Õppekavad ja õppekavaarendus

Hindamiskriteeriumid

1. Õppekavaarendus on eesmärgistatud, süsteemne ja juhitud; õppekavasid koostatakse ja arendatakse arvestades õppijate ja tööturu koolitusvajadust;
2. Õppekavade moodulite rakenduskavades on õpe kavandatud arvestades õppijate eripäraga, õppesisu ja -meetodid ning hindamiskriteeriumid ja -meetodid toetavad õppijat õpiväljundite saavutamisel ja võtmepädevuste arendamisel.

Analüüs

Õppekavaarendus

ÕKRide õppekavade arenduses arvestatakse maakonna ettevõtete ja sotsiaalsete partnerite (Töötukassa, erialaliidud) vajadusi ning arendustegevuses on olulisel kohal otsesuhtlus töömaailma esindajatega, et saada kiiresti asjakohast sisendit. Nii on loodud nt nahkkäsitöö 5. taseme õppekava ning tehtud olemasolevates õppekavades mitmeid muudatusi.

ÕKRide õppekavade arendustegevus toimub juhtõpetaja eestvedamisel, kes omakorda kaasab tegevusse ÕKRide kutseõpetajaid. Lisaks tööandjatele arvestatakse õppijatelt ja vilistlastelt saadud tagasisidega.

Eneseanalüüsi alusel on hindamisperioodil toimunud ÕKRide õppekavaarenduses järgmised olulised muudatused ja/või arengud:

- KT ÕKRis on rakendunud kaks uut õppekava: keraamikaesemete valmistaja (3. tase) ja nahkkäsitöö valmistaja (5. tase).
- AV ÕKRi kujundaja õppekavas (spetsialiseerumisega interaktiivse graafika kujundajaks) vähendati partnerettevõtte tagasiside põhjal moodulite „Kultuuri- ja kunstilugu“ ning „Kujutava kunsti ja kujundamise alused“ mahtusid ja suurendati ettevõttes toimuva praktika mahtu.
- Õppijate tagasisidest lähtuvalt on KT ÕKRi tekstiilkäsitöö õppekavades valikmoodul „Masinkudumine“.
- KT ÕKRi tekstiilkäsitöö õppekava õppijate tagasiside põhjal vähendati praktika mahtu 12 EKAPI võrra ja vabanenud maht jagati moodulite kavandamine-kujundamine, tikkimine ja silmuskudumine, õmblemise alused, kangakudumine vahel. Õppekavasse lisandus ka kolm uut moodulit: erialane inglise keel, käsitöölise digitaalsed töövahendid ja kultuuriprojektid.
- Mõlema hinnatava ÕKRi kõikidele õppekavadele on lisandunud moodul „Õpitee ja töö muutuv keskkonnas“, mis annab võimaluse arendada õppijate ettevõtlusalaseid oskusi.
- Varem 4. taseme nahkkäsitöö õppekava osaks olnud liistuta jalanõu valmistamise õppe põhjal arendati välja 5. taseme õppekavasse liistuga jalatsite valmistamise valitav kompetents.
- Projekti „E-disain“ raames kohandati 4. taseme kujundaja (spetsialiseerumisega interaktiivse graafika kujundajaks) õppekava töökohapõhiseks õppeks selliselt, et kandideerida saavad ka füüsilise puudega õppijad ning õppekava saab osaliselt läbida nii veebipõhiselt kui ka lähiõppena.

ÕKRide eneseanalüüsis on parendusvaldkonnana välja toonud 5. taseme õppekavade arendus vastavalt uutele kutsestandarditele, sest tööturg vajab kõrgema tasemega oskustöölisi. Vestlusest

ÕKRide juhtõpetajaga selgus, et 2023.a. sügisel on plaanis rakendada 5. taseme stilisti õppekava ning disaineri kutsestandardi (tase 4-8) kinnitamise järel koostada uued kutsestandardiga vastavuses olevad õppekavad.

Mikrokvalifikatsiooniõppe seadustamise järel on ÕKRidel plaanis pakkuda lühemate õppekavade näol jätkuõpet, mis on seotud töömaailmas vajalike kompetentside edasiarendusega, nt keraamika dekoreerimine (portselan, majoolika), mitmeosaline kipsvorm, trükiettevalmistus, tootefoto. Olulisena nähakse jätkusuutlikkuse teema sissetoomist kõikidesse õppekavadesse ning disainmõtlemise rakendamist läbivalt kogu õppeprotsessi käigus.

Komisjoni hinnangul on ÕKRide õppekavades kirjeldatud **valikõpingute moodulid** asjakohased ning toetavad õppijate kutseoskuste ja/või võtmekompetentside arendamist. KT ÕKRi 3. ja 5. taseme õppekavade puhul toimub valikmoodulite valik vastuvõtukatse ajal ja mõlema ÕKRi 4. taseme õppekavadel peale esimest poolaastat ning õppijatele võimaldatakse hääletusega enam soovijaid kogunud valikõpingute mooduleid.

Õppijatel on võimalus osaleda ka oma kooli teiste ÕKRide õppegruppide valikõpingute moodulites või valida valikõpingute moodul mõnest teisest koolist. Samuti selgus vestlusel vilistlastega, et valikõpingute planeerimisel on õppijatel võimalik ka ise kaasa rääkida, nt korraldati ühe õppija eestvedamisel kalanaha parkimise kursus koostöös Soomest pärit õpetaja ja kohaliku kalatööstusega.

Vestluses õppijate ja vilistlastega selgus, et nad on valikõpingute moodulite pakkumise süsteemiga rahul ning rõhutati, et ka need valikõpingud, mida nad ise õppijana poleks osanud eelistada, andsid olulist lisandväärtust põhiõpingutele.

ÕKRide eneseanalüüsist selgub, et **täienduskoolituse õppekavade** koostamisel arvestatakse tööandjate, kohalike elanike ja sotsiaalpartnerite (Eesti Töötukassa, HTM) vajadusi.

Tabel 3. Ülevaade täienduskoolituse õppekavadest ja õppijatest (allikas AV ja KT ÕKRide eneseanalüüs)

Õppekava nimetus	Kursuse maht (t)	Alustamise aasta	Lõpetamise aasta	Lõpetante arv	Koolituse tellija
Audiovisuaalsed tehnikad ja meedia tootmine					
Väikeettevõtte veebilehe loomine ja haldamine	50	2017	2017	10	RKT koolitus
Trükiste kujundamine ja küljendamine	60	2017	2017	9	RKT koolitus
Toodete ja teenuste pildistamine	30	2017	2017	11	RKT koolitus
Õpilasfirma veebilehe digikoolitus	8	2017	2017	45	
Fototöötuse baaskoolitus Adobe Photoshopi baasil	32	2018	2018	12	RKT koolitus
Toodete ja teenuste pildistamine, fotode töötlemine	40	2021	2021	11	RKT koolitus
Väikeettevõtte veebilehe loomine ja haldamine	50	2021	2021	6	RKT koolitus
Täienduskoolitus kontori töötajale – trükiste kujundamine ja küljendamine	50	2021	2021	5	RKT koolitus
Fototöötuse baaskursus Adobe Photoshopi baasil	28	2022	2022	5	RKT koolitus
Videotöötuse algkoolitus	26	2022	2022	7	RKT koolitus
Graafiline disain	156	2022	2022	5	RKT koolitus

Käsitöö					
Rahvariide põlle valmistamine	4	2018	2018	1	Töötukassa koolituskaart
Tekstiilide taaskasutus	44	2018	2018	13	RKT koolitus
Täienduskoolitus käsitöölisele – rahvuslike vööde ja paelte valmistamine	44	2018	2018	9	RKT koolitus
Masinkudumise koolitus algajale	24	2021	2021	1	Töötukassa koolituskaart
Kangakudumise algkursus	80	2022	2022	1	Töötukassa koolituskaart

Eneseanalüüsist ja vestlusest juhtõpetajaga selgus, et ÕKRides pakutakse nii riikliku koolitustellimuse raames kui ka Töötukassa poolt rahastatavaid täienduskoolitusi; tasulistele koolitustele ei tulda kõrge hinna tõttu.

Komisjon leiab, et ÕKRidel on selge nägemus õppekavade arenduse suundadest ja see toimub süsteemselt koostöös erinevate huvipooltega (õppijad, vilistlased, tööandjad).

Õppekavade moodulite rakenduskavad

ÕKRide eneseanalüüsist ning vestlustest juhtõpetaja ja õpetajatega selgus, et õppekavade arendamise fookuses on õpetajate meeskondade ühistöö moodulite rakenduskavadega: õpetajad vaatavad oma tööplaanid kevadel üle, lisavad sinna oma ettepanekud ning selle põhjal kujuneb kokkulepe järgmise õppeaasta suuremateks projektideks ja lõiminguteks.

Moodulite rakenduskavade ajakohasuse eest õppeinfosüsteemis vastutab juhtõpetaja, kes koondab õpetajatelt saadud tagasiside ning teeb korra aastas vajalikud muudatused ja täiendused.

Moodulite rakenduskavade koostamisel ja parendamisel arvestatakse ka **õppijate eripäraga**. Näiteks on kõikidel kutsekeskhariduse õppekavadel praktika moodulis 6,5 EKAPI mahus ettevõtluspraktikat, mille raames õppijad osalevad õpilasfirma projektis, kuid täiskasvanud õppijate õppekavas (4. taseme kutseõppe esmaõpe) seda ei ole. Samas pole täiskasvanud õppijatel maalipraktikat, sest nad ei vaja nii palju sotsialiseerumist, kui põhikooli baasil õppijad.

Väga olulisel kohal on moodulite rakenduskavades erinevad **lõimingud**, mis tagavad õppe sidususe ning aitavad õpitavat paremini kinnistada:

- eneseanalüüsist selgub, et nt 2022/2023 õppeaastal koostatakse kujundaja õppekavas (interaktiivse graafika kujundaja erialal) tellimustööna ettevõttele liikuvgraafika projekt, milles integreeritakse omavahel kolme moodulit: praktika, kujunduse idee loomine, kujunduse tööprotsessi alused.
- Õppesse on lõimitud mitmeid erialaspetsiifilisi inspiratsiooniloenguid ettevõtjate poolt, tänu millele on mitmed ÕKRide vilistlased loonud oma ettevõtte.
- juhtõpetaja ja õppijad tõid vestlustes välja mitmeid häid näiteid üldharidus- ja erialaõpingute lõimingute kohta: nt ajaloo, eesti keele ja kultuuriajaloo ülesanded on seotud erialaga, liikuva graafika animatsioonide puhul käsitletakse füüsika teemasid, materjali arvutamise ja müügipakkumiste kaudu arendatakse matemaatikapädevust, kunstiõpetus on seotud keemiaga. Õpilased lisasid, et Kärla kooli liikumisraja projektis oli nt vaja kasutada matemaatilisi teadmisi.

Eneseanalüüsist ning vestlustest juhtõpetaja, õppijate ja õpetajatega selgus, et õppetöös kasutatakse õppemeetodina palju **projektõpet**, mis võimaldab erinevate erialade õppijatel omavahel koostööd teha, arendab õppijate sotsiaalseid oskusi ning võimaldab täita reaalsete klientide tellimustöid. Suurepäraseks näiteks on 2022. aasta kevadel toimunud Kuressaare tänavafestival, milles kujundaja õppekava stilisti erialal õppijad löid mooduli "Popkultuur" raames moekollektsiooni,

liikuva graafika erialal õppijad filmisid protsessi ja moeetendust ning teistel ÕKRde erialadel õppijad olid modellideks.

Rakenduskavades kirjeldatud õppemeetodid on komisjoni hinnangul asjakohased ja toetavad õppijat õpiväljundite saavutamisel. Komisjon tunnustab projektõppe kasutamist õppetöös, mis ühelt poolt arendab õppijate koostööoskusi ja võimaldab ühe tellimuse raames teha läbi erinevaid õppeülesandeid ning teisalt panustab oluliselt kogukonna arengusse.

Vestlustest õppijate ja vilistlastega selgus, et ka nemad hindavad projektõpet väga kõrgelt, sest selle käigus saab teha „päris asju päris tellijate jaoks“.

Komisjoni hinnangul on ÕKRide eneseanalüüsis esitatud konkreetseid parendustegevused õppekavaarenduse valdkonnas asjakohased ja reaalsed. Eriti väärib esile tõstmist õppekavadesse teema “Kestlik tarbimine ja tootmine” lisamine ning 5. taseme õppekavade loomise plaan, kuna mõlemad on seotud tööturu vajaduste rahuldamisega.

Järeldused

Tugevused

- Õppekavade arendus on mõlemas ÕKRis süsteemne: uute õppekavade koostamine ja rakendamine toimub erinevate osapoolte vajadusi arvestades ja nendega koostöös.
- Rakenduskavades kirjeldatud õppemeetodid on asjakohased ja toetavad õppijat õpiväljundite saavutamisel. Komisjon tõstab esile moodulitevahelisi lõiminguid ja projektõppe kasutamist õppetöös.

3.2 Õppimine ja õpetamine

Hindamiskriteeriumid

1. õppijate erialavalik on toetatud;
2. õpikeskkond, sh materjalid, vahendid ja tehnika toetab õppijat õpiväljundite saavutamisel;
3. õppekorraldus, sh praktilise töö ja praktikakorraldus lähtub õppijate ja õppevormide eripärast ja toetab õppijat õpiväljundite saavutamisel
4. õppesisu, -metoodika ja hindamine, sh praktilisel töö ja praktilal lähtub õpiväljunditest;
5. õppijate toetamiseks on loodud tugiteenused ja need on õppijale kättesaadavad.

Analüüs

Õppijate erialavalik on toetatud

Komisjoni hinnangul on potentsiaalsete õppijate teavitamine õppimisvõimalustest mitmekesine ja asjakohane:

- ÕKRide eneseanalüüsist selgub, et potentsiaalsetele õppijatele tutvustatakse õppimisvõimalusi avatud uste päevade, infomesside, kooli veebilehe ja erinevale sihtrühmale mõeldud ekskursioonide kaudu;
- kooli kõiki õppekavasid ja õppimisvõimalusi tutvustatakse ka maakonna tööandjatele ja töötukassa spetsialistidele: infot avaldatakse maakonna ajalehes Saarte Hää! ning levitatakse suust suhu õppijate endi poolt;
- kooli õpikeskkonnaga on võimalik tutvuda veebilehel oleva virtuaaltuuri kaudu.

Vestlustel õpetajate ja õppijatega selgus, et paljud õppijad jätkavad peale lõpetamist koolis mõnel teisel erialal või järgmisel õppetasel, mis näitab, et kooli õpikeskkond on toetav ja innustab õpilasi laiemale enesetäiendusele, on loodud võimalused erinevate tasemete ja erialade vaheliseks liikumiseks.

Vestlustest õpetajatega selgus, et kooli reklaami tehakse korraka kõigile erialadele ja sellega seoses ei pruugi info jõuda iga sihtrühmani. Erialade paljusus tekitab reklaamis infomüra ja et seda vähendada ning parendada vastuvõtuinfo jõudmist sihtrühmadesse, on kool alustanud uue turundusstrateegia loomist. Hinnatavatest ÕKRidest osales turundusstrateegia loomisel kolm õpetajat.

Lisaks otsesele õppimisvõimaluste tutvustamisele toetavad erialavalikut ka erinevad kaudsed tegevused: nt on kool korraldanud alates 2017. aastast Oskuste Päevi, mille programmides on olnud ka disaini töötubasid. ÕKRide tegemisi kajastatakse nii kooli kui ka ÕKRide FB lehel [Disainimajakas](#).

Õppijate **vastuvõtt** toimub üldjuhul kolm korda aastas – suvel, talvel ja kevadel – ja seda reguleerib „Uute õpilaste vastuvõtu kord“. Kooli vastuvõtukomisjoni toetavad erialade komisjonid, kes korraldavad õppijatele vastuvõtu vestlusi või -katseid konkreetsetes ÕKRides. Hinnatavates ÕKRides kuuluvad komisjoni juhtõpetaja, rühmajuhataja ja erialaõpetaja.

KT ÕKRi vastuvõtu pingerea aluseks on motivatsioonikiri ja vestlus, AV ÕKRis motivatsioonikiri, portfoolio ning kohapeal koostatud kompositsiooni ja joonistamise töö tulemused.

Vestlusest juhtõpetaja, rühmajuhataja, õpilasfirma juhendaja ja õppijatega selgus, et vastuvõtu vestlusel tehakse ka jooksvat karjäärinõustamist: nt kui selgub, et sisseastujale valitud eriala või õppetase ei sobi, soovitatakse talle eriala vahetust.

Vestlustest õppijatega selgus, et nad on vastuvõtuprotsessiga rahul, eriti meeldib neile vestluste positiivne õhkkond: sisseastumisvestlused on toetavad ja personaalsed ning tekitavad õppijates tunde, et nende vastu tuntakse tõeliselt huvi ja et nad on õppima oodatud.

Õpikeskkond

Üldised eesmärgid õpikeskkonna arendamiseks on kirjeldatud kooli arengukavas (nt kaasaegne ja inspireeriv füüsiline ja virtuaalne õpikeskkond ning õppevahendid; turvalisus reaalses ja virtuaalses õpikeskkonnas, keskkonnasäästliku väärtusloome toetamine jms). Kooli esitatud lisadokumentidest selgus, et detailsemad tegevused igaks õppeaastaks on kirjeldatud tegevuskavas ning samuti on koostatud iga-aastane digiplaan.

Alates 2016. aastast on kool kohandanud õpikeskkonda vastavaks nüüdisaegse õpikäsitluse elluviimisele: nt on olemas erinevad ruumid õppetöök ja puhkamiseks, raamatukogu, projektõppe ruum erinevate õppemeetodite rakendamiseks, töökojad ja innovatsioonilabor (avatud 2019). Heaks näiteks on koolis olev terviserada, mille on loonud AV ÕKRi õppijad. AV ÕKRi õppijad on loonud ka kooli infograafika, kutsed, jõulukaardid jms. Koolil on Disainimajaka galerii, mida saavad kasutada nii õpilased, vilistlased kui ka professionaalsed kunstnikud oma tööde esitlusteks ja näitusteks; hindamiskülastuse ajal oli seal üleval järjekordne näitus.

Hindamisperioodil on enim tehtud **investeeringuid** AV ÕKRi õpikeskkonna infotehnoloogia uuendusteks, mis jätkuvad ka järgmisel hindamisperioodil. Tekstiilkäsitool on oma uus renoveeritud õppekompleks ja linna õppekompleksi on rajatud õmbusklass koos vajalike seadmetega.

Õppijate **tööohutusalane** juhendamine ja tööohutuse tagamine on ÕKRides nõuetekohaselt reguleeritud: õppetöökodades on saadaval seadmete kasutus- ja ohutusjuhendid, nendega tutvumise kinnitab õppija allkirjaga tööohutuspäevikus iga erialamooduli algul; tööohutuse kirjeldus

on nõutud õppijate digitaalsetes õpimappides; õppetöökodad on varustatud isikukaitse vahenditega. Õppijate tööohutusalane juhendamine on kutseõpetaja kohustus.

Hinnatavates ÕKRides väärtustatakse **kestlikkust**: nt peetakse projektides oluliseks nii taaskasutust kui ka laiemalt põhimõtet, et disainer ei tohiks toota ühiskonnale ebavajalikke asju, materjale või teenuseid: nt volditi AV ÕKRis 2021.a. pakendi prototüübid kooli uutest arvutitest üle jäänud papist ümbrise kastidest, KT ÕKRis on jääkide kasutamine igapäevane praktika. Komisjon tunnustab ÕKRide tegevust kestlikkuse alal ja toetab selle teema lisamist ÕKRide õppekavadesse.

Õppijate **iseseisva töö tegemise võimalused** on ÕKRides head, neil on võimalus kasutada kooli arvuteid ning õppeklasside ja innovatsioonilabori võimalusi.

Sotsiaalne keskkond on ÕKRides väärtustatud: õppijate hinnangul on õppijate ja õpetajate suhted head, õppijad hindavad kõrgelt õpetajate sõbralikku ja toetavat suhtumist, kursusekaaslaste omavahelised suhted on toetavad. Vestlustest õpetajatega selgus, et õppijate seas toimib ka sisemine mentorlus: nt toetavad kaasõppijad Ukrainast pärit õppijaid tõlkega jm vajalikul moel.

Eneseanalüüsi andmetel on õppijate rahulolu õpikeskkonna ja olmetingimustega kõrge. Kuna hindamisperioodil oli kasutusel nii kooli kui HTMi rahuloluküsimustik, kus kattuvusi esineb minimaalselt ja meetoodika on erinev, on konkreetsetel arvnäitajatel põhinevate järelduste tegemine raskendatud.

Komisjoni hinnangul on ÕKRide õpikeskkond kaasaegne ja toetab õppijat õpiväljundite saavutamisel. Kooli tehnoloogiline baas ja digitaristu on heal tasemel ning kooli juhtkond tegeleb järjepidevalt ja süsteemselt selle arendamisega, et tagada õppetöoks kaasaegne tehniline baas ja õppe kvaliteet.

Õppekorraldus, sh praktilise töö ja praktikakorraldus

Kool on arengukavas määratlenud üheks oluliseks eesmärgiks eneseteostust võimaldava kutseõppe pakkumise, mille olulisteks võtmetegevusteks on õppija iseseisvuse ja vastutuse toetamine, võtmepädevuse arendamine, ettevõttepraktika vormide arendamine ja edasiõppimise võimaluste toetamine.

Mõlemas ÕKRis on õpe korraldatud statsionaarses õppes koolipõhises õppevormis. AV ÕKRis on võimalik õppida nii kutseõppe kui ka kutsekeskhariduse õppekavadel. KT ÕKRis toimub õpe sarnaselt teistele Eesti kutseõppeasutustele vaid kutseõppe õppekavadel (vt tabel 2).

ÕKRide eneseanalüüsist selgus, et 2021. aastal kohandati projekti "E-disain" raames AV ÕKRI kujundaja tase 4 õppekava (spetsialiseerumine interaktiivse graafika kujundaja) töökohapõhisele õppele sobivaks. Selle õppevormi arendamisel on õppetöö viidud peamiselt e-õppesse, mis võimaldab kaugtööd ja koostööd ka rahvusvaheliste ettevõtetega. Vestluses juhtõpetajaga selgus, et selle õppekava sihtgrupiks on peamiselt füüsilise puudega inimesed ja peamiseks partneriteks on siiani olnud Telia ja Veebidisain, aga ka välismaa ettevõtted.

Õppekorraldusliku info edastamiseks kasutatakse kooli kodulehte, õppeinfosüsteemi Tahvel, listide kaudu edastatud e-kirju ja MSN grupe, tunniplaani vaatamiseks on avalikud infokraanid. Õppijad tõid vestlusel välja, et info kättesaadavus on hea ning nad saavad vajadusel oma küsimustele vastuse.

Distantõppe perioodist on jäänud kasutusele loengute läbiviimine e-keskkondade vahendusel (vajadusel), mis suurendab osalemisvõimaluste paindlikkust. Õpetajad tõid vestluses välja häid näiteid erinevatest veebikeskkondadest (nt DesignSTEM, KitHub), mida AV ÕKRis (peamiselt

interaktiivse graafika erialal) õpetamisel kasutatakse ning mis võimaldavad õppematerjalide koostootmist.

Eneseanalüüsis on toodud välja, et ainult HEV õppijale suunatud õppekavu hinnatavates ÕKRides koostatud ei ole.

Iseseisva töö maht, sisu ja hindamine on määratletud õppekavade rakenduskavades. Õpetajad töid vestlusel välja, et nad on ülesannete andmisel ja hindamisel loominguks, et säiliks õppijate huvi ja arvestataks nende personaalsete vajadustega. Õppetöö alguses arutatakse koos õppijatega hindamisnõuded ja -meetodeid. Lühemad kirjalikud juhendid ja hindamisülesanded on kättesaadavaks tehtud Tahvlis, pikemad juhendid asuvad Moodle'is.

Tagasiside andmise viis sõltub teostatavast ülesandest: nt projektide ülevaatamisel antakse õppijatele tagasisidet pigem suuliselt; samuti saavad õppijad ka ise osaleda projektide tulemuste analüüsi ja tagasisidestamise protsessis.

Komisjon tunnustab suulise tagasiside andmise mahtu ja kvaliteeti, kuid soovib senisest rohkem pöörata tähelepanu kirjaliku jälje jätmisele.

Praktiline õpe on hinnatavatel õppekavadel lõimitud paljude moodulite sisusse, kus kavandamine, tööproovide ja tehniliste oskuste omandamine, iseseisev töö ja tehtu pidev analüüs on integreeritud igapäevasesse õppetöösse. Praktilise õppe oluliseks väljundiks on näitused kooli Disainimajakas, kus ka komisjonil oli võimalik külaskäigu ajal tutvuda õpilastööde värvika väljapanekuga.

Praktikaprotsess on komisjoni hinnangul korraldatud süsteemselt ning seda vaadatakse üle üks kord aastas, arvestades ka praktikaprotsessi käigus õppijatel ja praktikajuhendajatel saadud tagasisidet. Kooli praktikakorraldus on kirjeldatud vastavas eeskirjas. Tehniliselt toetavad korraldust praktikagraafikud, -lepingud, -juhendid ja -päevikud.

Koolil on välja kujunenud pikaajaliste **praktikapartnerite süsteem**. Erialati on praktikakohtade saadavus erinev, sest kohtade valik on saarel piiratud ja osad ettevõtted ei ole valmis praktikante võtma kartes koolitada endale konkurente.

Vestluses õppijatega selgus, et AV ÕKRI kujundusgraafika ja ka interaktiivse graafika kujundaja erialadel on kõige lihtsam leida praktikakohti, keerulisem on see stilisti ja nahatöö erialadel. Vahel pöörduvad ettevõtted ise kooli poole praktikantide leidmiseks.

Õppijal on praktikaprotsessis kandev roll:

- õppija leiab enamasti ise praktikaettevõtte;
- praktikate õpiväljundite saavutamist toetab elektrooniline praktika dokumenteerimise süsteem. Selle raames peavad õppijad elektroonilist praktikapäevikut, mida juhendaja saab jälgida ja tagasisidestada – nii on õpetaja toimuvaga kursis ja saab jooksvalt praktikandi tegevusi toetada. Vestlustest praktikajuhendajate ja õppijatega selgus, et Tahvlis olev praktikaprotsessi dokumenteerimise ja juhendamise voog on kasulik ja toetab protsessi sujuvat kulgemist.

Praktika õpiväljundeid hinnatakse praktika kaitsmisel praktikapäeviku, -aruande, esitluse ja ettevõttepoolse juhendaja tagasiside põhjal. Praktikate hindamised on avalikud ja sinna on võimalusel kaasatud ka praktikatejuhendajad.

Eneseanalüüsis esitatud andmete järgi osaleb kool aktiivselt rahvusvahelistes võrgustikes, ka hinnatavate ÕKRide õpetajad ja õppijad osalevad nii õpirändes kui ka välispraktikal ning komisjon

tunnustab seda tegevust. Vestluses juhtõpetajaga selgus, et õppijate huvi välispraktika sooritamise vastu on kasvutrendis.

Praktikaprotsessi parendamise näiteid:

- ÕKRide õppijatele on loodud erandkorras võimalus sooritada praktikat ka kooli ruumides ettevõtte- ja koolipoolse praktikajuhendaja juhendamisel, mille raames täidetakse suuremahulisi tellimusi (nt suurrättide raamatu koostamine ja Visit Saaremaa kujundusega seotud tööd), kuna ÕKRide täiskasvanud õppijatel on raske sooritada mahukat ettevõttepraktikat igapäevatoimetuste, töö ja pereelu kõrvalt;
- AV ÕKRi kõigi erialade põhikoolijärgsetel õppijatel on võimalus sooritada praktika õpilasfirma tegevuse raames, mis võimaldab neil läbi mängida kõik ettevõtlusega seotud tegevuse etapid. Õpetajad töid vestluses välja mitmeid õnnestunud praktikaprojekte nagu nt Saaremaa murdeid tutvustav bussikujundus, plastikust valmistatud riidepuudele uute ajupuidust konksude loomine (taaskasutus), käitumiskaartide loomine koostöös psühholoogiga, ettevõttele Siirupiemand visuaalse identiteedi re-brändimine. Seejuures leidsid õpetajad, et õppeprotsessi oluliseks osaks on ka mõõduka ebaõnnestumise võimaldamine – see aitab õppijatel paremini mõista oma otsuste tagajärgi (nt särkide trükkimiseks kulunud materjali ebaõige arvestamise juhtum).
- KT ÕKRis on plaanis rakendada läbi ettevõtlusõppe programmi Edu ja Tegu õpiettevõtteid, mis arendavad meeskonnatöö ja ettevõtlusoskust ning mitmekesistavad erialase praktika läbimise võimalusi.
- ÕKRides on arendamisel ka praktikaampsude süsteem, mis võimaldab just täiskasvanud õppijal korraldada praktikat paindlikumalt lühemate perioodide kaupa ja vähendada seeläbi õpingute katkestamist. Õpetajate hinnangul on sellise lähenemise eeliseks ka see, et õppijad saavad mitmekesisemaid kogemusi.

Praktikaettevõtete esindajad hindasid vestlusel kõrgelt ÕKRide õppijate erialaseid oskusi, mis näitab, et praktika eelduseks olevate moodulite õpiväljundid on õpingute vältel saavutatud. Eraldi tõsteti esile praktikantide suurepärasest koostööskust.

Vestlustel praktikaettevõtete esindajatega selgus, et koolil võiks olla praktika sisu ja eesmärgi tutvustav juhend uutele praktikakohtadele, mis aitaks selgitada kooli ja õppija ootusi ning toetaks eesmärgipärase praktika sooritamist. Nimetatud ettepanek toetab ka kooli enda parendusena planeeritud tegevust, milleks oli praktikajuhendajatele e-kursuse loomine.

Eneseanalüüsi andmetel on õppijate rahulolu praktilise töö ja praktikaga kõrge. Kuna hindamisperioodil oli kasutusel nii kooli kui HTMi rahuloluküsimustik, kus kattuvusi esineb minimaalselt ja meetodika on erinev, on konkreetsetel arvnäitajatel põhinevate järelduste tegemine raskendatud. Vestlusel osalenud õppijad ja vilistlased hindasid praktikakogemust kõrgelt ja kinnitasid, et selle kaudu saavad nad olulisi oskusi ja teadmisi edasiseks eluks.

Eneseanalüüsis on põhjalikult kirjeldatud ÕKRide õppijate **kutseeksami sooritamist**, kus mõlemas ÕKRis on sooritusprotsent 100%. Vestlustel õpetajatega selgus, et sellise tulemuseni on jõutud õppeprotsessi integreeritud kutsestandardi ja selle osade tutvustamise tulemusena. Vilistlased töid vestluses välja, et ÕKRid pakkusid kutseeksamiks ettevalmistamisel igakülgset tuge: eelnevalt lahendati sarnaseid ülesandeid, tegeleti erialase sõnavara ja analüüsi oskuse arendamisega. Portfoolio ja õpimapi paremaks toetamiseks suunati õpilasi juba õpingute alguses oma tegevusi mitmekülgsetelt jäädvustama ja dokumenteerima. Komisjoni hinnangul toetab õppeprotsess kutseeksami sooritamist.

Õppesisu, metoodika ja hindamine

Õpiväljundite saavutamise protsess, sh õppe sisu, metoodika, hindamine, lõimingud jms on detailselt lahti kirjutatud ÕKRide õppekavade rakenduskavades. Koolis ja ÕKRides ollakse veendumusel, et rakenduskavad pole staatilised dokumendid ja neid tuleb õpiväljundite paremaks saavutamiseks pidevalt kohendada ja parendada. Rakenduskavade parendamine toimub koostöös ÕKRide õpetajate ja juhtõpetajaga erinevatelt huvigruppideelt saadud tagasiside alusel kas jooksvalt või vähemalt 1 kord õppeaastas.

ÕKRid rakendavad õpiväljundite saavutamiseks valdavalt **projektõpet ja kompleksülesandeid**. Hinnatavates ÕKRides koostatakse õppeaastaks koostöös õpetajate, tööandjate või klientidega projekti ja tellimustööde plaan, kus lõimitakse erinevate õppekavade moodulid ja teemad. Eneseanalüüsist selgub, et aastas toimub mitmeid suuri koostööprojekte ja partnerite ning klientide süsteemsemaks kaasamiseks on kasutusel tellimisleht. Heade näidetena töid õppijad AV ÕKRI projektõppest esile Viikingiaasta turundusklipi (2021), Saare maakonna bussiliinide kujunduse (2020) ja Nasva aasta külaks kandideerimise videoklipi (2021).

Erialaülesannete projektõppe ülesannete käigus on ÕKRide õppijatel võimalik lahendada loominguliselt päriselust tulenevaid ülesandeid, mis nende sõnul motiveerivad erialast arengut. Õppijad töid vestlustes näiteid moodulite ja erialade ülestest projektidest, mille tulemused on neid innustanud: nt muusikaprojekt, kus tehti koostööd stilistiga, filmiti ja monteeriti kokku oma video. Paljud projektid toimuvad koostöös vilistlastega: nt KT ÕKRI tekstiilkäsitöö vilistlaste algatatud projekt koostöös KT ÕKRI õppijatega suurräti raamatu koostamiseks.

Kool toetab õpilaste osalemist **konkurssidel ja erialastel sündmustel**. AV ÕKRI õppijad on tulemuslikult osalenud mitmesugustel erialastel (ka rahvusvahelistel) konkurssidel ja Noore Meistri võistlusel. Näiteks saavutati 2020 graafilise disaini kutsemeistrivõistlusel III koht, Prin(t)ouch 2020 graafilise disaini võistlusel „Trükis+“ I koht ja fotograafia võistlus „Yallinn 144K“ I koht. KT ÕKRI õppijatel on peamiseks erialaseks sündmuseks mitmesugused näitused ja Mardilaat. Tulemusliku juhendamise eest tunnustatakse kõiki auhinnalisi kohti saavutanud õppijate juhendajaid.

Õppija õpitulemuste **hindamine ja tagasisidestamine** on pidev protsess ning seda tehakse koostöös õppijaga. Kujundav hindamine toimub kogu õppeperioodi vältel: õpetajad jälgivad tööde valmimist ja annavad protsessile pidevat tagasisidet. Samuti suunatakse õppijaid ise oma töid hindama ja analüüsima. Vestluses õppesuuna juhtõpetajaga selgus, et õppeaasta jooksul toimub õpimapi alusel avalik kujundav vahehindamine, kus komisjon hindab ja tagasisidestab õpimapi alusel nii pooleliolevaid kui valminud projekte. Suurte tellimustööde puhul on hindamiskriteeriumid määratud ja igale kriteeriumile antud oma kaalupunktid. Vestluses õpilaste ja õpetajatega selgus, et õppetöö käigus pööratakse suurt tähelepanu ka individuaalsele otsesuhtlusele ja suulisele arutelule, mis õppijate hinnangul toetab suurel määral nende erialast arengut.

Õppijate toetamiseks on loodud tugiteenused

Koolis on õppijate toetamiseks olemas erinevad tugiteenused, mis on kirjeldatud kooli [õppekorralduse eeskirjas](#). Õppija esmaseks kontaktisikuks ja probleemide märkajaks on täiskohaga töötav rühmajuhendaja, kes kaasab vajadusel probleemide lahendamisesse sotsiaalpedagoogi ja koolipsühholoogi. Vestlustest sihtrühmade esindajatega selgus, et ÕKRide õppijad vajavad enim psühholoogi teenuseid. Eneseanalüüsist selgub ka, et 2021.a. augustis ja 2022.a. mais korraldati AV

ÕKRI kutsekeskhariduse erialadel õppijatele õpivõimalus, et toetada nende õpimotivatsiooni ja vaimset tervist.

Vajadusel ja õppija nõusolekul tehakse võrgustikutööd ka teiste asutustega, et anda õppijatele abi nii vaimse tervise probleemide lahendamisel kui ka majanduslike raskustega toimetulekuks (nt koostöö omavalitsuste sotsiaalosakondadega, töötukassaga, terapeutidega, perearstidega jne).

Vestlustest sihtrühma esindajatega selgus, et mitteformaalne tagasisidestamine toimib ÕKRides väga hästi, kuid õppijatel pole vajadusel võimalik anda (formaalset) anonüümset tagasisidet nt delikaatsetel teemadel (ebaõiglane kohtlemine, ahistamine vms).

Õppetööst osavõtu jälgimine toimub õppeinfosüsteemis Tahvel (varasemalt siseveebis), kutsekeskhariduse õppekavadel õppijate puhul toimub individuaalne seire iga päev ja terve grupi seire vähemalt kaks korda aastas. Seda viivad läbi rühmajuhatajad koostöös juhtõpetajaga, tehes vajadusel koostööd kutseõpetajatega. Täiskasvanud õppijate puhul toimub enamasti seire jooksvalt.

Eneseanalüüs on ÕKRid andnud detailse **ülevaate õppekavadel õppijate arvust**, sh toonud välja lõpetanute osakaalu (tabel 2). Lõpetanute keskmine osakaal perioodil 2017-2022 on AV ÕKRis 43,75% ja KT ÕKRis 65,1%. 2020 alustanud kujundaja (liikuva graafika kujundaja) 4. taseme kutseõppe esmaõppe grupi 17 õppijast on 01.09.2022 seisuga õppijate nimekirjas alles 4 õppijat - eneseanalüüsi kohaselt on väljalangevust oluliselt mõjutanud Covid-19 pandeemia.

Eneseanalüüsi aruandes on detailselt kirjeldatud ÕKRide õppijate **õpingute katkestamise põhjusi**, mille alusel saab väita, et mõlemas ÕKRis on peamiseks katkestamise põhjuseks mitteosalemisest tingitud õppevõlgnevused, teisel kohal majanduslik olukord. Täiskasvanud õppija puhul on ka mitmeid sotsiaalse taustaga põhjuseid: nt raskused samaaegselt töötamise ja õppimisega, kohustused pere ees, kokkuleppe saavutamine tööandjaga koolis käimiseks õppetsükli ajal, aja leidmine pika praktika sooritamiseks, COVID-19 pandeemia tagajärjed.

Eneseanalüüs kirjeldatakse, et õppija **karjäärilaseks nõustamiseks** kaardistatakse 1. õppeaasta alguses mooduli "Õpitee ja töö muutuv keskkonnas" raames õppija oskused ja teadmised. Seda tehakse läbi juhendatud analüüsi, mis käsitleb õppija huvisid, väärtusi, oskusi, teadmisi, kogemusi ja isikuomadusi, sh õpi-, suhtlemis- ja koostööoskusi õpitava eriala kontekstis. Analüüs vormistatakse digitaalse õpimapina, mida täiendatakse kogu õppeperioodi jooksul ja mida kasutatakse õppija karjääriplaani koostamisel. Vestlusest sihtrühmade esindajatega selgus, et ÕKRide õppijatele pakutakse vajadusel karjäärilast nõustamist juba ka vastuvõtul.

Varasemate õpingute ja töökogemuse arvestamist (**VÕTA**) reguleerib dokument [„Varasemate õpingute ja töökogemuste arvestamise tingimused ja kord Kuressaare Ametikoolis“](#).

Eneseanalüüsi andmete alusel on hindamisperioodil varasemat õpikogemust üle kantud KT ÕKRis kokku 66 korral, AV ÕKRis kokku 102 korral; töökogemust on KT ÕKRis üle kantud 9 korral, AV ÕKRis 10 korral.

Võrreldavaid andmeid ÕKRide **lõpetajate tööturul rakendumise ja edasiõppimise kohta** on olemas 2017. ja 2018. aasta osas (eneseanalüüs tabel 4). Alates 2019.a. HTM lõpetanute rakendumist tööturul ja edasiõppimist 6 kuud pärast kooli lõpetamist tulemusnäitajana enam ei arvesta, mistõttu kool neid andmeid ka ei kogu. 2017-2018. a. oli ÕKRide lõpetajate rakendatuse keskmine protsent AV ÕKRis 73,5% ja KT ÕKRis 76,6%, mis on komisjoni hinnangul hea tulemus, kuna HTMi ja kooli

eesmärk arengukava perioodil 2016-2021 oli, et vähemalt 72% lõpetanutest oleks 6 kuud pärast kooli lõpetamist tööturul rakendatud.

Tulenevalt ÕKRide eripärast tuleb arvestada ka asjaoluga, et lõpetajad loovad lisandväärtust mitte ainult otseselt tööturul rakendudes, vaid ka teisel moel. Käsitöö erialade osas on ÕKRide eneseanalüüsis eraldi rõhutatud, et tegemist on eesti käsitööd esindavate erialadega, millest võib saada lisandväärtus inimese põhitegevusalale. Vestluses vilistlastega toodi näide, et erinevate oskustega turismitalu pidaja saab käsitööalaseid oskusi omades enda sissetulekut suurendada (lisaks loomadele ka käsitöö õpitoad) ning vestluses praktikaettevõtete esindajatega toodi välja, et disaini valdkonnas ei tohiks panna liigset rõhku tööturu statistikale ning graafiline disain võiks olla osa iga inimese nõ põhiharidusest.

Komisjoni hinnangul on ÕKRide eneseanalüüsis esitatud konkreetsed parendustegevused õppimise ja õpetamise valdkonnas asjakohased ja reaalsed. Eriti väärib esile tõstmist projektõppe kasutamise jätkamine, probleemilahendamise oskuste ja disainmõtlemise aktiivsem integreerimine praktilisse õppesse ning praktikaprotsessi jätkuv parendamine (õpiettevõtted, praktikaampsud, praktikajuhendajate e-koolitus) – nimetatud parendused toetavad igakülgset õppija arengut ja tema konkurentsivõimet tööturul.

Järeldused

Tugevused

- ÕKRide potentsiaalsed õppijad on **õppimisvõimalustest** informeeritud asjakohaste infokanalite ja toimivate toetavate tegevuste kaudu. Õppijate erialavalik on toetatud; paljud neist jätkavad peale lõpetamist õppimist koolis mõnel teisel erialal või sama eriala järgmisel õppetasel, mis näitab, et ÕKRides on elukestev õpe väärtustatud ning õppijad on õpirotsess igakülgsest toetatud.
- ÕKRide **õppekeskkond** on kaasaegne, renoveeritud ja esteetiline ning õpiväljundite saavutamiseks ja nüüdisaegse õpikäsitluse elluviimiseks on loodud head tingimused. ÕKRides väärtustatakse sotsiaalset keskkonda, sisekliima on positiivne, motiveeriv ja toetav.
- ÕKRide **praktikaprotsess** on korraldatud süsteemselt ja seda parendatakse sihtrühmade tagasisidest ja tööturu vajadustest lähtuvalt regulaarselt üks kord aastas. ÕKRides rakendatakse õppijate vajadusi, võimalusi ja huve arvestavaid mitmekesiseid praktikavorme. Läbimõeldud ja süsteemne rahvusvahelistumise strateegia mõjutab positiivselt nii õppe- kui praktikategevuse tulemusi.
- Õpiväljundite saavutamiseks kasutatakse õppijate individuaalseid vajadusi ja eripära arvestavaid sobilikke **aktiivõppe meetodeid** ja tagasisidestamist. Kasutatud aktiivõppe meetodid toetavad ka õppijate koostööoskuste arengut, mille kõrget taset rõhutasid vestlusel osalenud praktikaettevõtete esindajad. Erilist esiletõstmist väärib komisjoni hinnangul lõimitud õpiülesannete (kompleksülesanded) ja projektiõppe pikaajaline ja õigustatud kasutamine ning taaskasutus materjalide kasutamisel.
- **Tugiteenused** on ÕKRide õppijatele kättesaadavad ja toetavad nende edasijõudmist. Teenuste pakkumisel kasutatakse personaalset lähenemist, on olemas sotsiaalne tugi, toetav keskkond ning kokkuhoidev koolipere.
- **Kutseeksami** sisu on loogiliselt seotud õppeprotsessiga, selle läbiviimine on süsteemselt korraldatud ja sooritamise tase mõlemas ÕKRis on 100%.

Arenguvõimalused

- ÕKRid saavad õppijatel, õpetajatelt jt sihtrühmade esindajatelt rohkelt suulist tagasisidet ÕKRide arendamiseks. Komisjon soovib sihtrühmadelt saadud suulist tagasisidet ka dokumenteerida ja/või luua nt regulaarselt toimiv anonüümse tagasiside kogumise süsteem, mis võimaldaks õppijatel jt anda vajadusel tagasisidet ka delikaatsetel teemadel ning looks koolile/ÕKRidele parema ülevaate parendusvajadustest, sh nende trendidest ja prioriteetidest.

Ettepanek Haridus- ja Teadusministeeriumile:

- Kuna hindamisperioodil oli rahuloluküsitlustes kasutusel nii kooli (ÕKRide põhine) kui HTMi küsimustik ning mõlemas küsimustikus esineb minimaalselt kattuvusi ja ka küsitlusmetoodika on erinev, oli komisjonil konkreetsetel arvnäitajatel põhinevate järelduste (sh trendid) tegemine raskendatud. Komisjon soovib HTMi rahuloluküsitluses koguda ja analüüsida asjakohast infot ÕKRide põhiselt, sest nii on võimalik saada täpsemat sisulist ja võrdlevat infot koolide ÕKRide arengu kavandamiseks.

3.3 Õpetajad¹

Hindamiskriteeriumid

1. õppekavadel on vajaliku kvalifikatsiooniga õpetajad, sh praktikud ja pädevad praktikajuhendajad; õpetajatöö maht ja ametikohad on planeeritud;
2. õpetajate kutse-, eri- ja ametialane areng lähtub õppekavadest, õppijate vajadustest ja osapoolte tagasisidest ning eneseanalüüsist.

Analüüs

Õpetajate kvalifikatsioon

Eneseanalüüs on põhjalikult kirjeldatud AV ja KT ÕKRide **õpetajate kvalifikatsiooni** ning kirjeldusele ja vestlustele tuginevalt saab väita, et mõlemas ÕKRis on piisav arv pädevaid õpetajaid õpetamiseks nii praegustel 4. taseme kui ka plaanitavatel 5. taseme õppekavadel.

Õpetajatel on valdavalt kõrgharidus ja hindamisperioodil vastab kvalifikatsiooninõuetele mõlemas ÕKRis keskmiselt 75% õpetajatest. Kool on seadnud arengukavas õpetajate kvalifikatsioonile vastavuse sihtväärtuseks 2025. aastaks 84% ja vestlusel kooli kvaliteedijuhiga selgus, et ÕKRides tegeletakse kvalifikatsioonitaseme tõstmisega järjekindlalt: nt vajaduspõhised vestlused erialaspetsialistidega kutseõpetaja kutse taotlemiseks või osalemiseks pedagoogilistel koolitustel, kutseõpetajate suunamine arengumappide (portfooliote) koostamisele ja (kõrgema taseme) kutseksamite sooritamisele.

Kooli personalipoliitikas on sätestatud, et õpetajatele, kes omavad kehtivat õpetaja, kutseõpetaja või täiskasvanute koolitaja kutsetunnistust, rakendatakse alates 01.01.2022 kõrgemat õpetaja töötasu

¹ Õpetajad on hindamisaruande kontekstis kõik õppekasvatusala töötajad (sh praktilise töö juhendajad, praktikajuhendajad koolis jt)

alammäära. Nimetatud lähenemine on õpetajate hinnangul oluline lisamotivaator kvalifikatsioonitaseme tõstmisel.

ÕKRide **õpetajate keskmine vanus** hindamisperioodil on mõlemas ÕKRis 48 aastat, mis toetab komisjoni hinnangul ÕKRide õppijate erialast ettevalmistust ja arengut.

Õpetajate **töökoormus** kavandatakse tunnijaotuskava alusel: eesmärgiks on jaotada tunnid aasta lõikes võimalikult ühtlaselt ja vältida tundide kuhjumist ühele perioodile. Vestlusel mainisid õpetajad, et nad on oma töökoormuse ja töökorraldusega rahul ning puudub vajadus selle parendamiseks.

Eneseanalüüsi andmete alusel saab väita, et õppijate **rahulolu** koolipere ja õpetajatega on positiivne, mida toetab ka vestlusel osalenud õppijate ja vilistlaste hinnang. Kuna hindamisperioodil oli kasutusel nii kooli kui HTMi rahuloluküsimustik, kus kattuvusi esineb minimaalselt ja metoodika on erinev, on konkreetsetel arvnäitajatel põhinevate järelduste tegemine raskendatud.

ÕKRide õpetajaid iseloomustab ka see, et nad on **tegasad kogukonna liikmed**: nad on algatanud huvitavaid projekte õppe sisu elavdamiseks ja kogukonna kaasamiseks (nt 2017 T-särgi projekt „Tundesõnad“, 2018 kunstiprojekt „Tuleraamat“, 2022 ukseviitade projekt ÕKSAD; Kuressaare animapäevad, AV ÕKRi rahvusvaheline projekt „DesignSTEM“, mis sai Euroopa haridusinnovatsiooni auhinna jpm). Vestlusel väitsid õppijad, et õpetajad inspireerivad neid ka loovust rakendama ja edasi õppima.

Mõlemad ÕKRid kaasavad õppetöö mitmekesistamiseks ja õppijate arengu toetamiseks õppetöösse **külalisõpetajaid** (erialapraktikud). Vestlusel õpetajatega selgus, et ÕKRides ei tehta vahet töölepingu ja käsunduslepinguga töötavate töötajate vahel, st kõik on võrdselt koheldud ja kaasatud nii enda kui ÕKRi arendamisse. Külalisõpetajate kaasamine on õppijate hinnangul suurepärane lähenemine ja praktikute tunnid on alati oodatud.

Õpetajate **järeikasvu toetamiseks** on kooli arengukavas määratletud olulised võtmetegevused (nt uutele õpetajatele mentori määramine, Tartu ja Tallinna Ülikooli õpetaja eriala praktikantidele praktikakoha pakkumine, töötajatele paindliku töögraafiku võimaldamine seoses õpingutega). Samuti tehakse mõlemas ÕKRis aktiivselt koostööd tööandjate ja vilistlastega, kellest nii mitmedki on nüüdseks ÕKRide õpetajad.

Õpetajaid **toetav personal** (nn tugivõrgustik) loodi koolis 2017.a. ja sinna kuuluvad referent, kantseleijuht (personali tööle vormistamine, esmane juhendamine), haridustehnoloog (õpetajate digipädevuse toetamine ja nõustamine) ja kvaliteedijuht (kaasamine ülekoolilistesse töögruppidesse, hindamine). Vestlustel õpetajatega selgus, et palju tuge (metoodiline, psühholoogiline) saavad nad ka ÕKRide juhtõpetajalt. Komisjoni hinnangul on tugivõrgustikul oluline roll õpetajaskonna kujundamisel ühtseks meeskonnaks, mis omakorda loob eeldused ÕKRide ja kooli maine kasvuks ning õpetajate järeikasvu tagamiseks.

Õpetajate kutse-, eri- ja ametialane areng

Kool on arengukavas seadnud üheks strateegiliseks fookuseks õpetajate toetamise õppeprotsessis, mille olulised võtmetegevused on õpetaja muutuva rolli toetamine ning pädev ja innovaatiline meeskond. Arengukava elluviimisega seotud personalipoliitika aitab seostada konkreetse valdkonna strateegiliste eesmärkidega.

Arengukava tegevuskava elluviimine ja hindamine toimub ÕKRides juhtõpetaja eestvedamisel. Kooli kvaliteedijuht demonstreeris komisjonile 2022.a. kevadel loodud arengukava mõõdikute seire tarkvaralist lahendust, kus õpetajate tulemusvestlusele eelneva küsimustiku vastused on seotud valdkonna sihtväärtuste jälgimisega.

ÕKRide **õpetajate arendamine** lähtub kooli arengukava prioriteetidest (õpetaja toetamine õppeprotsessis), ÕKRi vajadustest ja õpetajate eneseanalüüsi tulemustest (selguvad tulemusvestlusel) ning toimub koolitusplaani alusel, kus on kajastatud ka stažeerimine. Töölase koolituse kord on määratletud kooli personalipoliitikas. Komisjoni hinnangul on eelpool kirjeldatud lähenemine süsteemne ja seob õpetajate arengu tihedalt kokku ÕKRide ja kooli arenguga.

ÕKRide eneseanalüüsis on kirjeldatud, et hindamisperioodil on olnud asjakohased järgmised **koolitusteemad** (nii avatud koolituste kui sisekoolitusena): õpetaja digitaalne arengumapp, täiskasvanute koolitaja võtmekompetentsid, moodulite rakenduskavad, hindamine, digikoolitus ja küberturvalisus, HEV koolitus jpm.

Hindamisperioodil on ÕKRide õpetajad **stažeerinud** nii kodu- kui välismaal (nt Soomes, Slovakkias), kokku ligi 20 õpetajat. Vestlusel väitsid õpetajad, et nad hindavad stažeerimist kui arengumeetodit väga kõrgelt (erialaste oskuste arendamine, tutvumine uudse tehnoloogia või lähenemistega, uued tutvused).

Õpetajate erialaseks täiendamiseks on kool igal aastal ette valmistanud vähemalt ühe Erasmus+ projekti, mille käigus saavad õpetajad osaleda nt õppereisidel või lühiajaliselt stažeerida. ÕKRide õpetajaid on kaasatud nt sellistesse projektidesse nagu KA2 strateegilise koostöö projekt DiVitDe ja KA1 õpirände projektid.

Koolituste ja stažeerimise **tulemuslikkust** analüüsivad õpetajad eneseanalüüsi käigus ja selle tulemusi arutatakse koos juhtõpetajaga tulemusvestlustel. Kooli kvaliteedijuhi sõnul on tulemusvestlused muutumas süsteemseks analüüsimeetodiks, mida toetab ka 2022.a. kevadel kasutusele võetud tarkvaraline lahendus. Vestlusel õpetajatega selgus, et koolituste ja/või stažeerimise tulemusel on nad nt täiendanud õppemethodikat, algatanud uusi projekte või üritusi, täiendanud oma erialaseid oskusi.

ÕKRide õpetajad jagavad oma kogemusi ja teevad koostööd **erinevates töövormides**: nt koostööteispäev, sisekoolitused, rahvusvahelistumise töögrupp, kooli arendusmeeskonnad; osalemine erialaliitude töös või võrgustikes; koostööprojektid koos vilistlastega (suurepäraseks näiteks on suurrätiku raamatu projekt KT ÕKR eestvedamisel 2021.a.) - selline lähenemine muudab õppeprotsessi lõimituks ja toetab õpetajate arengut.

Kooli personalipoliitikas on kirjeldatud töötajate **tunnustamine**, milles on mitmesuguseid kategooriaid: nt tunnustamine tööstaaži täitumisel, juubelisünnipäeval, aasta kolleegi valimine, aasta õpetaja valimine, õpilaste lemmiku valimine, tiitel „Hea tegu“. Eneseanalüüsi andmetel on hindamisperioodil tunnustatud kokku üle 50 ÕKRide õpetaja, sh mitmel korral ÕKRide juhtõpetaja erinevates kategooriates.

ÕKRide eneseanalüüsis on kirjeldatud põhjalikult **õpetajate rahulolu** juhtimise, arenguvõimaluste jm oluliste aspektidega: kokkuvõtvalt saab väita, et rahulolu tase on kõrge ja positiivse trendiga. Kuna hindamisperioodil oli kasutusel nii kooli kui HTMi küsimustik, kus kattuvusi esineb minimaalselt ja meetodika on erinev, on konkreetsetel arvnäitajatel põhinevate järelduste tegemine raskendatud.

Komisjoni hinnangul on ÕKRide eneseanalüüsis esitatud konkreetsed parendustegevused õpetajate valdkonnas asjakohased ja reaalsed ning toetavad süsteemselt arengukava ühe eesmärgi – toetada

õpetajaid õppeprotsessis – elluviimist. Eriti väärib parendustegevustes esile tõstmist kolleegilt kolleegile kogemuste vahetamine, tulemusvestluste süsteemne seostamine kvalifikatsioonitaseme tõstmisega, disainmõtlemise ja väärtusloomega seotud täienduskoolitused.

Järeldused

Tugevused

- ÕKRides töötavad kvalifitseeritud, loomingulised ja pühendunud õpetajad, kes on ka aktiivsed kogukonna liikmed. Õppetöö mitmekesistamiseks, kaasajastamiseks ja töömaailmaga sidustamiseks kaasatakse õppetöösse külalisõpetajaid (erialaspetsialistid).
- Õpetajate toetamine õppeprotsessis on kooli arengukava üheks oluliseks strateegiliseks fookuseks ning sellega seotud võtmetegevuste süsteemne elluviimine seob õpetajate arengu tihedalt kokku ÕKRide ja kooli arenguga.
- Õpetajate arenguvõimalused on mitmekesised (koolitused, stažeerimine, õpiränne, koostegevused, osalemine võrgustikes) ja asjakohased ning õpetajate rahulolu juhtimise ja arenguvõimalustega on kõrge.
- Õpetajad tegutsevad ühtse meeskonnana ja teevad tulemuslikult koostööd õppe- ja kasvatusprotsessi läbiviimisel ning parendamisel, kooli tugivõrgustikul on siin täita oluline roll.
- ÕKRide õppijate ja tööandjate rahulolu õpetajate professionaalsusega on kõrge.

3. Hindamiskomisjoni peamised järeldused audiovisuaalsete tehnikate ja meedia tootmise ning käsitöö õppekavarühmade osas

Tugevused

- Õppekavade arendamine on mõlemas õppekavarühmas eesmärgistatud ja süsteemne, toimub erinevate osapoolte vajadusi arvestades ja nendega koostöös ning on seotud töömaailma vajadustega.
- Õppekorraldus (sh praktikakorraldus) ning õppe sisu, -metoodika ja hindamiskriteeriumid on mõlemas õppekavarühmas läbimõeldud, asjakohased, paindlikud ja õppijakesksed ning toetavad nii õppijate arengut kui ka õppekavade õpiväljundite saavutamist; erilist esiletõstmist väärib lõimitud õpiülesannete (kompleksülesanded) ja projektiõppe pikaajaline ja tulemuslik kasutamine.
- Mõlema õppekavarühma õppekvaliteedi väga head taset näitab professionaalsete õpetajate olemasolu, kutseeksami sooritamise kõrge tase, õppijate rahulolu ning ettevõtjate/koostööpartnerite positiivsed hinnangud õppijate teadmiste ja oskuste tasemele.

Arenguvõimalus

- Mõlemad õppekavarühmad saavad õppijatel, õpetajatelt jt sihtrühmade esindajatelt rohkelt suulist tagasisidet õppekavarühmade arendamiseks. Komisjon soovib sihtrühmadelt saadud suulist tagasisidet ka dokumenteerida ja/või luua nt regulaarselt toimiv anonüümse tagasiside kogumise süsteem, mis võimaldaks õppijatel jt anda

vajadusel tagasisidet ka delikaatsetel teemadel ning looks koolile parema ülevaate parendusvajadustest, sh nende trendidest ja prioriteetidest.

Ettepanek Haridus- ja Teadusministeeriumile:

- Kuna hindamisperioodil oli rahuloluküsitlustes kasutusel nii kooli (ÕKRide põhine) kui HTMi küsimustik ning mõlemas küsimustikus esineb minimaalselt kattuvusi ja ka küsitlusmetoodika on erinev, oli komisjonil konkreetsetel arvnäitajatel põhinevate järelduste (sh trendid) tegemine raskendatud.
Komisjon soovitab HTMi rahuloluküsitluses koguda ja analüüsida asjakohast infot ÕKRide põhiselt, sest nii on võimalik saada täpsemat sisulist ja võrdlevat infot koolide ÕKRide arengu kavandamiseks.